

Vai tu dzirdi??

Sevi..

Mani..

Ar sirdi..

22.05.2024.

Rīgas Valstspilsētas pašvaldības
Labklājības departaments

"Neviens bērns nepiedzimst slikts.
Tādēļ vēlākas negatīvas bērna
uzvedības izpausmes ir sekas, kurām
cēlonis jāmeklē citur."

Latvijas Republikas Valsts kontroles

Ziņojuma "PROBLĒMBĒRNI"-PIEAUGUŠO NEIZDARĪBU SPOGULIS

Kopsavilkums. Rīga 2022

Aktuālākās sociālās problēmas Rīgā

- vardarbība ģimenēs
- bērni ar deviantu un delinkventu uzvedību
- bezpajumtniecība

Aktuālākās sociālās problēmas Rīgā

- Pieaug valsts un pašvaldības konstatēto vardarbības ģimenēs gadījumu skaits – divās trešdaļās gadījumu persona, kas rada draudus, ir reibuma stāvoklī
- Ja no valsts un pašvaldības policijas saņemto ziņojumu par vardarbību ģimenē skaits 2021.gadā bija 1709 (atkārtoti 415), tad 2023.gadā 1839 (atkārtoti 578)
- Dati liecina, ka reibuma stāvoklī esošo personu īpatsvars pēdējos gados ir pieaudzis (2019. gadā – 54%, 2020. gadā – 59%, 2021. gadā – 67%; 2022. gadā – 71%; 2023. gadā - 66%)
- Jāuzsver, ka vairāk nekā viena ceturtdaļa gadījumu ir arī tādi, kad aizsargājamā persona ir reibuma stāvoklī (2019. gadā – 24%, 2020. gadā – 27%, 2021. gadā – 33%; 2022. gadā – 30%; 2023. gadā - 33%).

Aktuālākās sociālās problēmas Rīgā

- pieaug bērnu skaits, kuri izdarījuši likumpārkāpumus un nonāk pašvaldības policijas redzeslokā jeb pieaug lietu skaits par audzināšanas rakstura piespiedu līdzekļu izpildi nepilngadīgajiem
- pieaug gadījumu skaits, kad bērnam uzdots pienākums piedalīties uzvedības sociālās korekcijas programmā (2021. - 180, 2022. - 168 un 2023. gadā 290 lēmumi)
- pieaug bērnu skaits, kuri nogādāti Nepilngadīgo pagaidu uzturēšanas grupā
(2022.gadā 122 bērni, 2023.gadā - 168 bērni, no kuriem 36 alkoholo dzērienu ietekmē)

Aktuālākās sociālās problēmas Rīgā

- aizvien vairāk redzeslokā nonāk pusaudži ar mentālās veselības problēmām

Tie ir jaunieši, kuriem: diagnosticēta depresija, paškaitējumi, ēšanas traucējumi, dzimumidentitātes problēmas, izteikta paranojas, murga idejas, nediagnosticēti garīga rakstura traucējumi, apsēstība ar uzturu, lieto medikamentus + smēķē, lieto alkoholu, antisociāla uzvedība, likumparkapumi, skolas kavēšanas, konfliktējošas attiecības ģimenē un ārpus tās

- pieaudzis bērnu skaits, kuru vecākiem pārtrauktas aizgādības tiesības un palielinājās institucionālajā aprūpē ievietoto bērnu skaits (2022.gadā – 227, bet 2023.gadā 285)

Aktuālākās sociālās problēmas Rīgā

Kā liecina pētījums “Profilakses un agrīnās intervences programmas KiVa monitoringa pētījums par pāridarījumu izplatību skolēnu vidū”, tad vismaz vienu reizi pēdējo pāris mēnešu laikā bullingu ir pieredzējuši 40,2% skolēnu.

"Bērnu izdarītie pārkāpumi primāri norāda uz to, ka bērnu tiesības jau ir bijušas pārkāptas, viņa vajadzības un intereses kādā brīdī nav ievērotas un palikušas novārtā"

Latvijas Republikas Valsts kontroles

Ziņojuma "PROBLĒMBĒRNI"-PIEAUGUŠO NEIZDARĪBU SPOGULIS

Kopsavilkums. Rīga 2022

Kā saprast uzvedības traucējumus

Uzvedības traucējumi var izpausties kā:

asociāla uzvedība - zādzības, ubagošana, konflikti skolā ar pieaugušajiem, huligānisms, kautiņi skolā un uz ielas; atkarību izraisošu vielu lietošana, kā arī atkarība no viedierīcēm; klaiņošana un nakšņošana ārpus mājas, uzturoties ārpus ierastās dzīvojamās zonas u.c.

Likumsakarīgi, ka pusaudži iepriekš minētās uzvedības dēļ nonāk institūciju, t.k. tiesībsargājošo iestāžu speciālistu redzeslokā.

Pusaudžiem tipiski aizsardzības mehānismi kā:

agresija, noteikumu neievērošana, izaicinoša rīcība, rupja izturēšanās, prasību neizpilde, necieņa pret autoritātēm; autoagresija, paškaitnieciska un pašnāvnieciska uzvedība - roku un kāju skrāpējumi, pašnāvības sarunas; suicīda mēģinājumi

Ko piedāvā Rīga..

Attīstīt sociālās rehabilitācijas programmu «Palēciens» un «Dari» pēctecību	<p>Mērķis - izveidot programmas turpinājumu – 3.posmu, lai sekmētu panākto izmaiņu noturību, sniegt atbalstu tiem jauniešiem, kam izteikti trūkst atbalsta sociālajā vidē. Fokuss - atbalsts jauniešiem - jauniešiem!</p> <p>Mērķgrupa - jaunieši no 14 – 24 gadiem (6 -7 jaunieši katrā programmā. 3.posma ilgums – 7 mēneši).</p>	<p>plānotais finansējums 2023.gadā – 69 955 euro</p>
Palielināt sociālās rehabilitācijas programmas «Pārinieks» saņēmēju skaitu	<p>Mērķis - stiprināt vecāku kapacitāti; mazināt bērnu un jauniešu uzvedības problēmas, novērst iespēju veikt atkārtotus likumpārkāpumus, veicināt motivāciju iesaistīties izglītības ieguvē, uzlabojot attiecības starp vienaudžiem, kā arī ģimenē.</p> <p>Palielinājums no 30 līdz 45 ģimenēm ar bērniem mēnesī</p> <p>Mērķgrupa – pusaudži vecumā no 11 -18 gadiem</p>	<p>plānotais finansējums 2023.gadā - 88 200 euro</p>
Attīstīt Mentora pakalpojumu	<p>Mērķis - nodrošināt individuālu emocionālu un praktisku atbalstu jauniešiem, īstenojot pozitīvu pieaugušā un “jaunieša” sadarbības un attiecību modeli. Mentors kā padomdevējs, atbalsta un uzticības persona.</p> <p>Mērķgrupa - jaunieši (pusaudžiem) no dažādām sociālā riska grupām (t.sk. ārpusģimenes aprūpes), kuriem pietrūkst ģimenes rūpes un atbalsta.</p>	<p>Plānotais finansējums 2024.gadā – 69 000 euro</p>
Izveidot Individuālās rehabilitācijas programmas jauniešiem ar multiplām problēmām	<p>Mērķis – īstenot individualizētu pakalpojumu, kurā jauniešiem kopā ar audzinātāju pastāvīgi dzīvo vienā mājoklī, tiek nošķirts no destruktīvās vides, individuāli pielāgots mācību process utt.</p> <p>Mērķgrupa – pusaudži vecumā 11 - 16 gadiem, kuriem ir nopietnas uzvedības un socializēšanās grūtības, nav piemērots pakalpojums grupā un nepieciešama ilgstoša individuāla sociālā rehabilitācija.</p>	<p>Plānotais finansējums 2023.gadam 108 641 euro.</p>
Kopienas centra pakalpojums	<p>Mērķis - veikt ielu darbu un komunikāciju ar jauniešiem, kuru galvenā problēma vai risks ir nonākšana nelabvēlīgā ietekmē, “ielu bērni”, mazgadīgo noziedzība u.tml. Tiek nodrošinātas pusaudžiem un jauniešiem brīvā laika pavadīšanas iespējas labvēlīgā vidē un profesionāli vadīta socializācija.</p> <p>Mērķgrupa - 50 pusaudži un jaunieši dienā no 13 līdz 25 gadiem</p>	<p>Plānotais finansējums 2023.gadam 113 484 euro</p>

Pakalpojumu saņēmēju skaita dinamika 2017-2023

	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
«Ceļš pie sevis»					20	11 875	28	86 808	48	100 438	60	189 582	60	271 115
«Dari»	61	101 198	61	147 715	75	164 244	102	198 180	102	354 129	128	413 147	76	554 468
«Palēciens»														
«Pārinieks»	27		40		43		39	92 131	46	126 892	71	135 456	81	192 070
IP ar izmitināšanu													2	154 479

- PANEĻDISKUSIJA
- "TIE JAU IR TIKAI BĒRNI.
- VAI MŪSĒJIE?"

31.maijs, Vērmanes dārza estrāde
No 11.00 – 13.00

- Kādi ir cēloņi, vai vēlamies reālus risinājumus vai tikai “kosmētiskus uzlabojumus”?
- Ko jūt, domā, vēlas paši jaunieši?
- Ko darām un varam darīt, lai mūsu pašu bērni nekļūtu par ĒNU CILVĒKIEM?

.. kad tavas mājas ir iela
kad pats esi iela
kad tava pasaule iela un viss, kas
tev pieder ir iela
kad viņiem nav laika, nepatīk,
negribas, sāp, lai pieskartos
kad viņi saka: gan izaugs, pāries
pats no sevis
tu esi tas putns, kas meklē,
kur pilsētas aizslēgtās lūpas slēpj
mākoņu ievīto ligzdu..

/Aija Rozena/

*..es esmu tavs
klusums..*

*..kad viņu beidzot
Redzēja, dzirdēja,
pamanīja
Viņš bija pārtapis..*

..putns aizlido
atstājot
mākoņos ievīto
ligzdu..

SADZIRDI MANI..

LŪDZU, DZIRDI!

KAUT TIKAI KĀ SKAŅU, BET – AR SIRDI..